

Læring, læringsrum og relation

Årskonference

Mads Hermansen
professor, dr. Pæd.

NHV

Mh@madshermansen.dk

Formålet

At gennemgå relevante begreber i læreprocesstænkning, didaktik og relation med henblik på at optimere ligeværd i undervisning

Oplæg: Læreprocesser, læringsrum og ligeværd

- Selvdannelse og læringsrum
- Læring hvad er i grunden det?
- Narrativ læring
- Historien. Hvad gør den?
- Undervisning
- Hvad viser forskningen om faglig udvikling
- Professionaliteten er hæget op på!
- Didaktisk udmøntning

Spejle selvskabelse og skabe læringsrum

- At komme til sig selv
  - Ved at fortolke den andens fortolkning
- Læringsrum
  - Det ydre rum
    - Rammesat af 'ret til at være der' og 'optimal udfordring'
  - Det indre rum
    - Optimering af 'associative markvandring'

Læring hvad er i grunden det?

En minimalistisk definition på læring

- **Det er læring når noget, hos den der kunne komme til at lære, kobles sammen med noget andet eller differentieres, og det giver mening.**

(Hermansen 2005 p. 203. In: Læring – en status)

Historien. Hvad er den og hvad gør den?

- **Hjælper til følelsesmæssigt at gennemleve det svære**
- **Skaber mening**
- **Skaber klarhed over de nye muligheder**
- **Hjælper til at komme til rette med sit liv**
- **Hjælper til at forbinde sig med kanon**

Hvad viser Dansk Skolekultur?

- Jo mere positiv indstilling og jo bedre selvopfattelse til det at gå i skole jo højere fagligt udbytte
- Lærer støtte påvirker skoleindstilling positivt
- Lærer støtte påvirker selvopfattelsen positivt
- En god kultur med vægt på relationelle samspil åbner for nye positive samspil som igen åbner for udvikling i selvopfattelse og skoleindstilling
- Uro påvirker skoleindstillingen i negativ retning
- Spilleregler påvirker skoleindstillingen og selvopfattelse i positiv retning
- Jo klarere spilleregler jo mindre uro
- Udfordringer (feedback) påvirker skoleindstillingen positivt
- Begrundelser og erfaringstilknytning påvirker skoleindstillingen positivt

Lærerstilens indflydelse

- Hvordan udkrystalliseres den gode læringsleder?
  - Lydhør styring
  - Fire typer lærere: Ildsjælen, problemknuseren, den harmoniske lærer og traditionens vogter

(Hermansen(2007): Læringsledelse. Samfundslitteratur)

Relationskompetence

- Rammesætte spilleregler så de i progression hele tiden fitter nye udfordringer og står på skuldrende af gamle tilegede
- Kende og bruge de grundlæggende spilleregler for kommunikation
  - Anerkendelse
  - Nysgerrig interview
  - Ikke stjæle historien
  - Ikke skælde ud
  - Ikke give gode råd
  - Magte en række organisationsformer

Professionaliteten er hængt op på:

God læringsledelse? Forestås af:

- En voksen
- En aktør
- En relationsprofessionel
  - Proces og kommunikationskompetent
  - Musikalsk
- En fag- og fagdidaktisk kompetent

Didaktisk udmøntning

- Identificere
  - Forudsætninger (personlige, diagnostiske)
  - Forudsætninger (Hvad har vi lært indtil nu?)
  - Mål (hvad skal nås til hvornår?)
  - Tegn (på at målene er opfyldt)
- Planlægge og udfolde undervisning/træning
- Evaluere (mål og tegn)

Grundscriptet for inklusion

eksemplificeret med opdragelse og undervisning

- En førsituation (forforståelse, feedforward)
- Situationen
- En eftersituation (evalueringen, feedback)

Udfordringerne- specielt med sårbare elever

- Knytte til det identitetsmæssige ved historiefortælling
- Skabe nysgerrighedsmæssige mulighedsåbning
- Humoristisk gå om de store problemer med:
spilleregler - rod, aktør – klient, morskab – sorg,
fællesskab – ensomhed
- Skrue materialer ind i interaktive rum (evt.
webbaseret), hvor både pige- og drenge fascinationer
kan få rum og hvor identifikation og
selvværdsudvikling er del af arbejdet
- Skabe forskellige udfordringsniveauer, som alle er
attraktive (som ud over ungdom og køn også
adresserer kognitive forudsætninger, stil, træk og
temperament)

Litteratur:

- Hermansen, M. m.fl.(2007): Læringsledelse. Samfundslitteratur
- Hermansen, M. m.fl. (2006): Kommunikation og samarbejde – i professionelle relationer. Alinea
- Hermansen, M. (2010): Spilleregler i klassen – Læringsledelse i teori og praksis. Akademisk
- Hermansen, M. m.fl. (2005): Didaktikken og individet. Alinea